

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Lastun isopaja 1.3.2008
klo 12 - 15. 30

Järvenpään lukio

Lastun isopaja 1.3.2008

Ohjelma

Klo

12.00 Avaus, Laura Nurmi, Lastun seurantaryhmän pj.

12.15 Harassment service

12.30 Pajatyöskentely käynnistyy
Kahvitauko työskentelyn lomassa

14.15 Tulosten esittely
Ryhmiä kysymykset päättäjille
Päätössanat, Laura Nurmi
Harassment service

15.30 Tilaisuus päättyy

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Pajojen työskentely

- 3 ryhmää
  - Pienet lapset (päiväkoti + alakoulu)
  - Isot lapset (yläkoulu)
  - Nuorten oma ryhmä 16-18v
- Työryhmien tehtävät:
  - Keskustelu kolmesta aiheesta
Turvallisuus - Terveys - Vaikuttaminen ja kasvatus
  - Kaikille yhteisinä näkökulmina esim. mitä voidaan tehdä ilman rahaa, mitä kukin taho voi tehdä itse (vanhemmat, lapset, nuoret, virkamiehet, järjestöt, seurakunta, ym.)
  - Kirjataan konkreettisia tekemisiä, kuka tekee, mitä tehdään, aikatauluja
  - Ryhmä tekee lopuksi yhden kysymyksen päättäjille valitsemastaan asiasta tai ehdotuksesta.
- Aikaa käytössä noin 1,5 tuntia

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Työryhmien keskusteluaiheet

1) Turvallisuus

- Mitkä asiat lähiympäristössä tuovat turvattomuutta/turvallisuutta?
- koulukiusaaminen? pyöräilykypärän käyttö? erilainen kulttuuritausta?
- Mitä minä voin tehdä, että saisimme turvallisuutta? - ilman rahaa? - pienellä rahalla? - isolla rahalla? - talkooporukalla? - omassa perheessä?

2) Terveys

- liikunta, ravitsemus, päihteet, harrastukset
- kouluruokailu? kotiruokailu? terveellinen ruoka?
- hyötyliikunta? urheiluseurat?
- vapaa-aika? stressi? alkoholi? mielenterveysongelmat?
- Miten minä voin vaikuttaa omaan ja perheeni terveyteen?

3) Vaikuttaminen ja kasvatus

- Mitkä asiat edistävät päiväkodin/koulun yhteistyötä?
- Mitkä asiat/tilaisuudet saavat minut osallistumaan päiväkodin/koulun tapahtumiin?
- Miten minä voin vaikuttaa kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön ja parantaa sitä? vanhempana? nuorena?

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Pienet lapset (päiväkoti + alakoulu)

1) Turvallisuus, Miten lisätä turvallisuutta?

Miten voin itse vaikuttaa?

- Vanhemman vastuu
- Ylläpitää itse arvo- ja asennekeskustelua, esimerkiksi säännöllistä dialogia päivähoitohenkilökunnan kanssa
- Olla aktiivinen ja nostaa mahdolliset puutteet esille, esim. liikenneturvallisuudessa, leikkipuistojen rakennelmissa jne.

Mitä voi tehdä pienellä rahalla?

- Osallistumisen (ja kuulemisen) kautta vastuu lisääntyy ja ilkeältä vähenee, esim. Pajalassa oppilaat osallistuivat pihakasvien istutuksiin → ovat saaneet olla rauhassa
- Päiväkoti-ikäisille joustavia eri-ikäisten ryhmiä
- Erilaisia vanhemmuutta tukevia tapahtumia ja palveluita

Isommalla rahalla?

- Lähipuistoja/liikuntapaikkoja, alueellisia kokoontumispaikkoja
- Lapsiasiamies Järvenpään

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Pienet lapset (päiväkoti + alakoulu)

2) Terveys

Miten voin itse vaikuttaa oman perheeni/lasteni terveyteen?

- Oma esimerkki terveellisissä elämäntavoissa ensiarvoisen tärkeää
- Kuuntelu ja kiinnostus lapsen asioihin
- Arkiliikunta kunniaan!
- Yhdessä ulkoilu ja puuhailu lasten kanssa

Pienellä rahalla?

- Ohjattu kilpailutavoitteinen harrastaminen ei sovi kaikille, vastapainoksi kaivataan myös omaehtoista vapaata liikkumista ja leikkimistä puistoissa, välitunneilla, pihalla
- Tilaisuuksia, joissa voi tutustua erilaisiin lajeihin. Puistoihin liikuntavälinevarastoja

Isommalla rahalla?

- Lähiliikuntapaikat
- Panostus kouluterveydenhuoltoon; koululääkärit, kuraattorit, psykologit
=> lisää resursseja
=> kysymys päättäjille koulujen lääkärintarkastuksista ja niiden mitoituksesta. Miksi vanhempia ei kutsuttu mukaan tarkastuksiin?

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Pienet lapset (päiväkoti + alakoulu)

3) Vaikuttaminen ja kasvatus

- Vanhemmuuteen kuuluu myös turvattomuuden kestämistä, kaikelta pahalta ei voida varjella
- Yhteiset sopimukset tv-katselusta, peleistä, kotiintuloajoista, läksyistä puuttumisesta jne.

- Tarvitaan lisää keskustelua lasten kasvatukseen liittyvistä asioista ja arvojen esiin nostamista. Arvokeskustelulle lisää näkyvyyttä, esim. lastun aihepiirin asioille voisi olla paikallislehdessä oma vakiopalsta.
- Vanhempien ja varhaiskasvatushenkilöstön KASVATUSKUMPPANUUS, joka rakentuu kuulemisen, kunnioituksen, dialogisuuden ja luottamuksen periaatteille. Tasavertainen keskustelu/kohtaaminen
- Mistä löytyy vanhemmille se areena, jossa kohdata ja keskustella lasten kasvatuksesta, vanhemmuuden iloista ja suruista? → Tila vanhempien vertaistuelle

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Isot lapset (yläkoulu)

1) Turvallisuus (1/2)

- Koulut koetaan turvalliseksi, kouluihin ei tarvitse suuria lisäpanostuksia
  - Jokaisessa koulussa talosuunnitelma, palo- ja pelastussuunnitelma, kaupungin riskisuunnitelma päivityksessä
  - Arjen turvallisuus, kiusaamattomuus, yhdessä tekeminen
  - 7. luokkalaisille yhteinen "brokkis", käyttöön kaikissa kouluissa
  - Rikoksantorjunta
  - Kerran tai kaksi vuodessa kysely koulun turvallisuustasosta
- Koulukiusaaminen
  - Maahanmuuttajapiireissä huolestuttu kiusaamisesta, venäläistaustaisten kiusaaminen yleisempää. Lapset eivät puhu tästä, koska haluavat tulla hyväksytyksi yleiseen ryhmään. Kielikysymys, lapsi toimivat tilanteissa tulkkina, koska vanhemmat eivät välttämättä osaa Suomea
  - Pitäisi kartoittaa, missä tilanne on huonoin, voi vaihdella eri kaupunginosissa
    - Kysely mahdollista tehdä nykytekniikalla anonyymisti, tarkoitus aloittaa systemaattisesti. Jos poikkeamaa, käydään tarkemmin läpi sekä vanhempien että lasten kanssa
  - Maahanmuuttajalasten äidin kokemus ryhmässä: 6 lasta, eikä ole koskaan kiusattu.
  - Nuorisotoimen kanssa tehdään töitä, tilannetta yritetään koko ajan parantaa

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Isot lapset (yläkoulu)

1) Turvallisuus (2/2)

Mitä voimme itse tehdä?

- Yläasteella vanhemmat eivät tapaa juurikaan toisiaan
=> luokkatasolla enemmän vanhempien tapaamisia
  - Kutsutaanko kuulemaan ongelmia vai miten hyvin lapset pärjäävät?
  - Miten saadaan mukaan ne vanhemmat, joiden osallistuminen olisi tärkeää
- Siirryttäessä ala-asteelta yläasteelle tulisi olla positiivisia kohtaamisia
  - 7. luokkien vanhempien keskustelu 2 kertaa vuodessa on tarpeen
  - myös myöhemmin, vastuu kuuluu vanhemmille 18 ikävuoteen asti
- Vanhempia tulisi kannustaa aktiivisuuteen
- Herätetään vanhempien vastuuntuntoa
  - Vanhemman vastuu "pelastaa" lapsen monesta tilanteesta
=> Lapsella lupa tukeutua vanhempien määräämiin rajoihin.
- Eristäytyvätkö maahanmuuttajien vanhemmat ja nuoret omiin piireihinsä?
  - Vertaistukiryhmien kohtaamisia tulisi järjestää enemmän
  - Koti ei ole kaikilla kunnossa, osa vanhemmista ei kykene ottamaan vastuuta, on tärkeää, että ympäristö tukee myös näitä lapsia (koulu, harrasteet)

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Isot lapset (yläkoulu)

2) Terveys (1/2)

- Kouluterveydenhuoltoon lisäpanostuksia
  - Vanhempien terveisiä kaivataan oppilashuollon kehittämiseen
  - Terveyshuolto/terveyskasvatus => sekä koulun että vanhempien tulisi vahvistaa samaa signaalia - erityisesti nuorten kohdalla erilaiset viestit hämmentävät
  - Kouluterveydenhoitajan tavoitavuus => vastaanotolle pääsyn tulisi olla helpompaa, myös yksityisempi sisäänkäynti
- Ravitsemus/terveyskasvatus
  - Voisiko olla vanhempainyhdistysten/verkoston kautta leikkimielisiä kokkauskursseja, murkut+vanhemmat. Samalla ravitsemuskasvatusta
    - Esim. työväenopistojen kanssa yhteistyötä
    - Köksäluokat käyttöön
  - Kouluterveyskysely huhtikuussa 2008
    - Lukio/ammatilliset oppilaitokset tulokset olleet huolestuttavia, mitä nuorille tapahtuu yläkoulun jälkeen
  - Suomalainen koulutusjärjestelmä on suoritusehtoinen, heikot eväät arkipäivän elämää varten
    - Yläkoulun loppuvaiheessa voisi opiskella "isona olemista", esim. miten tehdään terveellistä ruokaa pienellä rahalla
- Terveystiedon edistäminen -terminä käyttöön mieluummin kuin kasvatus

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Isot lapset (yläkoulu)

2) Terveys (2/2)

- Seksuaaliterveys
  - Tärkeä nostaa esille. Suojaikärajoja on noudatettava.
  - Rokotustutkimus hyvä asia
  - Seksuaalikasvatus kouluissa on esillä, etniset taustat huomioiden
  - Vanhemmat voisivat kutsuvat vanhempia yhteisiin tapaamisiin, luennot
- Päihdekokeilut alkavat tässä iässä
  - Kunnollista otetta ei ole saatu. Ääritapauksia, mutta vaikeimmat tapaukset nousseet jyrkästi, 6:lta 7:lle siirryttäessä yleinen ilmiö
  - Vanhempien vastuu ja esimerkki
    - K18, On paljon tavallisia perheitä, joissa lapset saavat ottaa alkoholia ala-ikäisinä, esim. saunaolut
  - Päihdemyönteisyydestä trendi! Voi olla cool ilman alkoholia. O-toleranssi.
    - Liittyy rantapuiston turvattomuuteen
    - Esimerkkinä tupakkalaki, tupakointi tehty hankalaksi, toisaalta nuorten elokuvissa tupakointi lisääntynyt
- Liikunta
  - Nuoret suhtautuvat vastenmielisesti liikuntatunteihin
  - Liikunnan tarkoitus on tutustuttaa eri liikuntamuotoihin ja herättää innostus liikkumiseen
  - Arvioinnissa pitäisi pystyä seuraamaan omaa kehittymistä
  - Koulujen välillä on eroja

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Isot lapset (yläkoulu)

3) Vaikuttaminen ja kasvatus

- Vanhempien valistus "mitä kuuluu vanhemmuuteen ja vanhempien vastuu"
  - Vanhemmat ovat lasten kavereita eivätkä osaa vetää rajoja
=> Vastuun siirto lapselle liian nuorena
  - Vanhemmilla oikeus kieltää nuorta juomasta yms. Suomen Laki => K18
  - Sovittava lasten kanssa yhteiset pelisäännöt, mistä pidetään kiinni
    - Kotiintuloajat lapsesta välittämistä
    - Vanhempien myös valvottava, mitä lapsi tekee kotona ja milloin menee nukkumaan => valvomisesta terveysriski, jaksaminen vähenee
  - Miten koulu voisi tukea vanhempia kasvatustyössä?
Keskustelut ja pelisääntöjen luominen vanhempainilloissa
- Voimavarojen puute vanhemmuudessa. Aika vanhemmuudelle on rajallinen, paineet työstä/lasten harrastukset/ym, miten jakaa rajallinen vapaa-aika
- Lapsen tukiverkoston kehittäminen
  - Isovanhemmat asuvat kaukana, miten saadaan tädit ja sedät mukaan,
  - Järjestöt (urheilu, vanhempainyhdistykset) ym. kolmas sektori mukaan tukemaan lapsen arkea => mielekästä tekemistä.
- Jos maahanmuuttajavanhemmat eivät voi hyvin (kieli, työttömyys, sairaus), mitä tehdään lapsen kanssa
  - Terveystoimikunta voisi järjestää vanhempien tapaamisia/keskusteluja, paikalla voisi olla tulkki
  - Talotoimikuntien kanssa yhteistyötä, ruohonjuuritason kohtaamisia "Vuosaaren malli"

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Isot lapset (yläkoulu)

Kysymykset päättäjille

- Miten mahdollistetaan vanhempien kohtaamisia mahdollisimman laajalla rintamalla?

- KASTU - LASTU => VASTU

VASTU = VANHEMMUUDEN TUKI

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Nuorten oma ryhmä 16-18 v

1) Turvallisuus

- Tuttu ympäristö
- Hyvä valaistus
  - Haarajoki: polut, pikkukadut
  - Jos lamppu pimeänä, korjattava heti (esim. pimeä alikulkusilta)
- Siisteys
  - Kun on siistiä, tuo turvallisuuden tunteen; levollinen mieli
  - Hyvin siivottu katukuva, tehostettava roskisten käyttöä
- Poliisin näkyvyys
  - Turvallisuus ei päivällä ongelma
  - Jampan alue pelottaa
    - moraalil hain
    - maahanmuuttajat "pakkautuu" => aiheuttaa ennakkoluuloa
    - poliisin näkyvyys iltaisin
  - Rantapuisto: aikuisempi porukka häiriköi, nuorempi porukka aloittaa iltansa - poistuu myöhemmin
- Liikenne
  - Liikennekasvatus yläasteelle
=> terveystieto, pitäisi olla "pakollinen", koe
  - Jalankulku, pyöräily: Pyöräilykypärän käyttö, esimerkkinä julkkis
Selvemmat merkinnät pyörätie-jalankulku

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Nuorten oma ryhmä 16-18 v

2) Terveys

- Kouluruokailu
  - Hyvä juttu, on monipuolista ja laatu parantunut
  - Aikuisen ei pidä puuttua esim. koulussa
  - Ruokailutottumukset tulevat kotoa
  - Lukio/koulut/kerrokseen vesiautomaatteja, ongelmana kertakäyttömukit
- Liikunta
  - Hyvät liikuntamahdollisuudet
  - Hyvä uimahalli
  - Urheiluseurojen maksut korkeita => kaupungin tuki
  - Tilojen käyttömaksut
  - Tekojäärataa käytetään paljon, jos puretaan, mihin siirtyy yleisöluistelu
  - Jäähalli seurojen käytössä => lisää yleisökäyttöä
  - Kuntosalit kalliita (yksityiset)
=> lukion kuntosali (alhaalla saunatila?) -> urheilulinja
- Alkoholit
  - Vanhempien esimerkki,
  - Valistusta riittävästi
  - Nuoret käyttävät pahan olon purkamiseen
- Opiskelijakortista/lukio enemmän hyötyä
  - Bussi/nyt 80 km matka
  - Hinta/esim. 22 euroa Hyvinkää ja Tuusula
Järvenpäässä 44 euroa (esim. Haarajoki->Järvenpään keskusta)

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

Yhteenveto työryhmien keskustelusta

Nuorten oma ryhmä 16-18 v

3) Vaikuttaminen ja kasvatus

- Koulun yhteistö
  - Oppilaskunta (lukio)
    - Oikea merkitys, ehdotukset otetaan huomioon => innostaa osallistumaan
    - Informointi mitä tehdään
    - Esimerkit onnistumisesta: skeittipaikka
    - Tiedottamista lisää
    - Kokousmuisto tiedoksi kaikille
  - Vanhemmat eivät tiedä millaista on nykyisin lukiossa
    - Kurssinumerot ja lukion päästötodistus => maailman tärkein asia
    - Enemmän vanhempainiltoja => kerrotaan mitä opiskelu on tänä päivänä
    - OPO:t kutsuvat oppilaan ja vanhemmat
- Nuorisoparlamentti
  - Kaivataan enemmän informaatiota tekemisistä

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä

LASTU - Lasten tulevaisuus Järvenpäässä